

02

BIZTONSÁGI
ZSEBKÖNYVEK

Gázpalackok
biztonságos kezelése

MESSER
Gases for Life

Tisztelt Messer gázfelhasználó!

A Messer a palackos gázok számos különböző fajtáját állítja elő és értékesíti.

A gázpalackok olyan nyomástartó edények, amelyek kezelésénél körültekintően, a lehetséges veszélyeket szem előtt tartva kell eljárni. A gázpalackok nehezek, és méretük-től függően nehezen kezelhetők.

A jelen zsebkönyv célja, hogy tájékoztassa Önt azokról az alapvető tudnivalókról, amelyeket figyelembe kell venni a nyomás alatt lévő gázpalackok kezelése során.

A kezelés itt azt a kézi vagy egyszerű mechanikai tevékenységet jelenti, amelynek során

megtörténik az egyedi gázpalackok mozgatása vagy szállítása.

Javasoljuk, hogy mindig legyen kéznél ez a kiadvány.

Minden termékhez jár egy **biztonsági adatlap** is, amely tartalmazza a gázokra vonatkozó összes fontos biztonsági információt, útmutatást. Kérjük, olvassa el a biztonsági adatlapon szereplő információkat is.

Az Ön Messer csapata

A gázpalack

A gázpalack egy újratölthető, nyomástartó edény, amelyet nyomás alatt lévő gázok szállítására és tárolására használnak. Űrtartalma jellemzően 3–60 liter, a benne lévő nyomás pedig legfeljebb 300 bar.

Fő veszélyforrások

A gázpalackok nehezek, mivel fémből készülnek, és nagy nyomást kell megtartaniuk. Hosszú, keskeny formájuk miatt álló helyzetben nem stabilak, rögzítés nélkül könnyen eldőlhethetnek. A bennük tárolt gázok nyomás alatt állnak, és meghatározott tulajdonságok jellemzik őket. Ez előnyökkel, ugyanakkor veszélyekkel is jár.

Gázpalackok átvétele

Győződjön meg róla, hogy a palack vállrészén található veszélyes áru jelölő címkéje megvan, és hogy az könnyen olvasható. Amennyiben a címke olvashatatlan vagy hiányzik, ne használja a gázpalackot. Cserélje ki a palackot olyanra, amelyen jó állapotú címke található.

Győződjön meg róla, hogy a palack veszélyes áru jelölő címkéjén található adatok megfelelnek az Ön rendelésének.

A biztonsági adatlap további **biztonsági utasításokat** tartalmaz a rendelt gázzal kapcsolatban.

Ellenőrizze az UN számot, és hogy az meg egyezik-e a szállítólevélen található UN-számmal. A négyjegyű UN szám a veszélyes áruk azonosítására szolgál a nemzetközi közúti szállítás során.

A gázpalackok sokkal nehezebbek annál, mint amilyenek látszanak!

Tájékozódjon a következőkről:

- gázok tulajdonságai és a kapcsolódó veszélyek
- biztonsági adatlap
- gázpalackok biztonságos szállítás, valamint fel- és lerakodása
- gázpalackok biztonságos tárolása
- gázpalackok és a kapcsolódó szerelvények biztonságos kezelése
- intézkedések vészhelyzet esetén

Általános biztonság

Ügyeljen azokra a lehetséges kockázatokra a munkakörnyezetében, amelyek veszélyesé tehetik a gázpalack kezelését.

Viseljen megfelelő, egyéni védőeszközöket, például mechanikai hatások elleni védőkesztyűt és munkavédelmi cipőt.

Győződjön meg róla, hogy megfelelő fogást talált a gázpalackon.

Ne dolgozzon gázpalackkal, ha fáradt, nem megfelelő a fizikai állapota, illetve ha gyógyszer, kábítószer vagy alkohol hatása alatt áll.

Alapvető tudnivalók a gázpalackok kezeléséről

Normál környezeti hőmérsékleten tárolja a gázpalackokat. A túl nagy hőbehatás, túlmelegedés hatására a belső nyomás megnövekedhet, és ez negatív módon befolyásolhatja a gázpalack szilárdságát. Szélsőséges esetben a palack szétrepedhet. Soha ne irányítson hegesztőpisztolyt vagy közvetlen nyílt lángot a gázpalack felé.

Óvatosan kezelje a gázpalackokat, és kerüljön minden olyan károsodást, amelyet külső hatások okozhatnak. Ne dobja le a gázpalackot járművekről, rámpákról a rakodás során. A gázpalack vagy annak szelepe megsérülhet, aminek következtében gázszivárgás fordulhat elő. Ügyeljen arra, hogy ne essen nehéz tárgy a gázpalackra. A horpadások gyengíthetik az edényfal szilárdságát, ami az anyag túl korai gyengülését és végül repedését, törését is okozhatják.

Tartson megfelelő távolságot az elektromos hegesztő berendezésektől, izzó fémektől és más hőforrásoktól. Mindig tartson biztonságos távolságot a gázpalack és a hegesztőpisztoly között. A szerszám és a gázpalack között keletkező ívfény a gázpalack falának helyi, egy adott ponton történő túlmelegedését idézheti elő.

Tartsa tisztán a gázpalackot és a palackszelepet. Ügyeljen rá, hogy a gázpalack vagy a palackszelep **olajjal vagy zsírral ne érintkezzen.**

A gázpalackon található kötelező azonosító jelzések fontos információkat tartalmaznak a gyártásról, használatról és tanúsítványokról. Ezeket a jelzéseket nem szabad megváltoztatni, rongálni, vagy eltávolítani. Soha

ne próbálja megjavítani vagy újrafesteni a palackot. A sérült gázpalackok használata nem biztonságos. **Különítsen el minden sérült gázpalackot, és jelölje meg őket megfelelően. Tájékoztassa a Messert, és végeztesse el a gázpalack alapos vizsgálatát.** Soha ne rejtse el vagy hallgassa el, ha egy gázpalack megsérült. Ezzel saját és mások biztonságát is veszélyeztetné, továbbá az eset jogi következményekkel is járhat.

A gázpalackot csak tiszta és ép szerelvényekkel és berendezésekkel használja.

A gázpalackot gázelvételi edényként kell használni. A használt gáztól függetlenül soha ne próbálja újratölteni a gázpalackot.

Küldje vissza a Messernek az üres, valamint a lejárt próbaidejű gázpalackokat. Ne adja le hulladékként azokat a palackokat, amelyek nem az Ön tulajdonát képezik.

A kiürült palackokat lehetőleg azonnal küldje vissza a Messernek.

Gázpalackok kezelése

Lehetőség szerint **kerülje** a gázpalackok kézi mozgatását; javasolt az anyagmozgató segédeszköz (palackszállító kocsi, raklap-emelő, targonca, stb.) használata.

Győződjön meg róla, hogy a nyomás alatt álló gázpalack előírás szerint rögzítve lett az anyagmozgató segédeszközhöz, továbbá, hogy eldőlés ellen biztosítva van.

A nyomás alatt lévő gázpalack szállítása előtt távolítsa el minden rögzített szerelvényt (például nyomásszabályzót), és csavarja fel a palackkal együtt járó palackvédő sapkát.

Ügyeljen a környezeti körülményekre. Ha például a gázpalack nedves, hideg vagy forró, az negatívan befolyásolhatja a biztonságos kezelést.

A gázpalackokat gyakran görgetik a kezelés során. Ez úgy történik, hogy az álló helyzetű palackot kissé megdőntve, egy kézzel egyensúlyozva tartják, míg a másik kéz előre mozgatja a palackot a palacktest előretolásával.

- Egyik kéz a palack védősapkáján (kivételes esetben a palackvállon, amennyiben a palackot a palackvédő sapka nélkül görgetik).
- A másik kéz a palacktestre helyezve.
- Majdnem függőleges helyzetű a palack.
- **NE FUSSON.** Lassan, irányított módon haladjon. Ne görgesse át a palackot lépéscsőrökön vagy egyenetlen felületeken.

Soha ne görgessen gázpalackot vízszintes helyzetben a földön. Ezzel károsíthatja a szelepet, illetve a szelep kinyithat, ha akadályba ütközik. Emellett a durva felületek károsíthatják a palack címkézését és festését.

Soha ne görgessen egyszerre két palackot.

Soha ne próbáljon meg elkapni egy eldőlt gázpalackot. A gázpalackokat úgy tervezték, hogy kibírjanak egy ekkora ütést. Inkább hagyja, hogy eldőljön a palack, és térjen ki az útjából.

Gázpalackok felállítása

Mielőtt egy eldölt gázpalackot felállítana, győződjön meg arról, hogy nem jár veszéllyel a palack megközelítése. Bizonyosodjon meg róla, hogy a gázpalack és annak szelepe nem sérült, és hogy szivárgás sincs.

Győződjön meg arról is, hogy nem áll fenn a megbotlás veszélye a gázpalack közelében.

Vegye fel egyéni védőfelszerelését (cipő és kesztyű).

Fogja meg stabilan, két kézzel a palackot a palackvállnál, vagy a palackvédő sapkánál. Soha ne emeljen fel gázpalackot a palack szelepénél fogva.

Emelje fel egyenes háttal a palackot, és közben haladjon előre. Miután függőleges helyzetbe került a gázpalack, rögzítse azt.

Palacktartó paletták

A gázpalackok szállítása és tárolása általában az erre a célra készült palettákban történik. Amikor palackot készül levenni a palettáról, illetve palackot szeretne vissza-helyezni a palettára, ügyeljen az ezzel összefüggő kockázatokra a sérülés elkerülése érdekében.

A paletta keresztrúdjai visszacsapódhatnak, ha nincsenek rögzítve. A gázpalackok megcsúszhatnak, amikor a rámpán mozgatjuk.

Ügyeljen arra, hogy az ujjai ne csípődjenek be a palackok közé.

Használjon megfelelő egyéni védőeszközöket.

További **biztonsági zsebkönyveinket** letöltheti a honlapunkról (www.messer.hu), vagy kérje közvetlenül szakmai kapcsolattartójától.

Felelősséget kizáró nyilatkozat

Ez a zsebkönyv csak általános információkat tartalmaz. Nem helyettesít képzést, és ez nem is célja. A Messer nem vállal felelősséget a kiadványban található információkért.

MESSER
Gases for Life

Messer Hungarogáz Kft.
1044 Budapest, Váci út 117.
Tel: 06 (1) 435 1100
Fax: 06 (1) 435 1101
info@messer.hu
www.messer.hu

Part of the **Messer World**